

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-10-16

Närvarande: F.d. justitierådet Inger Nyström samt regeringsråden Karin Almgren och Nils Dexe.

Ersättningsetablering m.m. för vissa privata vårdgivare

Enligt en lagrådsremiss den 9 oktober 2008 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning,
2. lag om ändring i lagen (1993:1652) om ersättning för sjukgymnastik.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Eva Willman, biträdd av departementssekreteraren Daniel Zetterberg.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om läkarvårdsersättning

5 §

Paragrafen innehåller regler om samverkansavtal och vårdavtal. I ett nytt fjärde stycke har tagits in en bestämmelse om att, vid tilldelning

av samverkansavtal och vårdavtal, landstinget ska tillämpa lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2008:0000) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 g §§.

Som framgår av lagrådsremissen är avsikten att samverkansavtal och vårdavtal ska behandlas på samma sätt i upphandlingshänseende. När lagen om offentlig upphandling (LOU) ska tillämpas ska enligt remissen båda avtalen föregås av ett upphandlingsförfarande enligt 15 kap. Vidare görs i remissen bedömningen att ett samverkansavtal är att betrakta som en tjänstekoncession enligt definitionen i 2 kap. 17 § LOU. Ett vårdavtal bedöms däremot utgöra ett avtal om köp av tjänster enligt bilaga 3 till lagen (B-tjänster).

Enligt 1 kap. 2 § andra stycket LOU tillämpas 15 kap. i fråga om offentlig upphandling som avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster). Av 1 kap. 2 § sista stycket följer emellertid att 15 kap. inte är tillämpligt i fråga om tjänstekoncessioner.

När det gäller samverkansavtal kan Lagrådet därför konstatera att den avsedda tillämpningen av 15 kap. LOU inte kan komma till stånd med den föreslagna lagtexten. För att det ska kunna ske krävs en annan formulering. Enligt Lagrådets mening bör även ordet tilldelning bytas ut mot ordet ingående.

Lagrådet föreslår att fjärde stycket ges följande lydelse:

Vid ingående av samverkansavtal och vårdavtal ska landstinget tillämpa lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2008:0000) om valfrihetssystem, om inte annat följer av 5 a–5 g §§. Vid tillämpningen av lagen om offentlig upphandling ska ingående av samverkansavtal likställas med offentlig upphandling avseende tjänster enligt bilaga 3 till den lagen (B-tjänster).

5 a §

Den i paragrafen angivna situationen skulle enligt Lagrådets mening beskrivas tydligare med några mindre justeringar och bör lyda enligt följande:

En läkare som är verksam med rätt till ersättning enligt denna lag och som avser att överlåta sin verksamhet ska anmäla till landstinget om han eller hon i samband härmed vill

- säga upp sin rätt till ersättning, och
- möjliggöra för annan läkare att få ingå samverkansavtal med landstinget med motsvarande villkor (ersättningsetablering).

5 e §

Enligt paragrafens sista stycke ska landstinget, om en ansökan enligt 5 a § återkallas eller det annars finns sakliga skäl, avskriva ärendet om ersättningsetablering.

Anmälan till landstinget från den ersättningsberättigade läkaren utlöser ett visst förfarande från landstingets sida. Det står emellertid läkaren fritt att återta sin anmälan. Grunden för förfarandet är då borta och landstingets ärende har förfallit.

Även med bortseende från att uttrycket "sakliga skäl" innebär en i sammanhanget onödig precisering utgör bestämmelsen att landstinget ska avskriva ärendet närmast en administrativ anvisning om hur landstinget ska hantera det uppkomna läget.

Sista stycket i paragrafen föreslås därför få följande lydelse:

Om den överlåtande läkaren återkallar sin anmälan enligt 5 a § eller om det annars saknas förutsättningar att fullfölja ärendet har detta förfallit.

5 f §

Omformuleringen i 5 e § medför en mindre ändring i 5 f § enligt följande:

Landstinget ska utan dröjsmål skriftligen underrätta sökandena och den överlåtande läkaren om ett beslut att ingå samverkansavtal enligt 5 e § första stycket. Detsamma gäller om ärendet förfallit enligt 5 e § sista stycket.

5 g §

Enligt första stycket får en sökande som gör gällande att landstinget brutit mot någon av bestämmelserna i 5 b–5 f §§ ansöka om åtgärder enligt 16 kap. 1–6 §§ lagen om offentlig upphandling. För att tydliggöra att sökanden inte bara kan ansöka om åtgärder enligt 2 § utan också väcka talan om skadestånd enligt 5 och 6 §§ bör stycket enligt Lagrådets mening formuleras om. Paragrafen skulle med några ytterligare justeringar kunna ges följande lydelse:

Bestämmelserna om överprövning och skadestånd i 16 kap. 1–6 §§ lagen (2007:1091) om offentlig upphandling gäller i fråga om ersättningsetablering enligt denna lag. Vad som sägs där om leverantör, upphandlande myndighet, kontrakt och upphandling ska i stället avse sökande, landsting, samverkansavtal respektive förfarande om ersättningsetablering.

Hänvisningen i 16 kap. 1 § tredje stycket lagen om offentlig upphandling till underrättelse enligt 9 kap. 9 § ska i stället avse underrättelse enligt 5 f § denna lag.

Hänvisningarna i 16 kap. 2 § första stycket och 5 § lagen om offentlig upphandling till andra bestämmelser i den lagen ska i stället avse 5 b–5 f §§ denna lag.

Förslaget till lag om ändring i lagen om ersättning för sjukgymnastik

5 , 5 a, 5 e, 5 f och 5 g §§

Med hänvisning till vad Lagrådet sagt under motsvarande bestämmelser i förslaget till lag om ändring i lagen om läkarvårdsersättning bör samma slag av ändringar göras här.